



Ida Klitgård

Ph.d. og dr.phil., adjunkt i akademisk engelsk, LICs,  
Roskilde Universitet, Institut for Kultur og Identitet,  
[idak@ruc.dk](mailto:idak@ruc.dk)

## Kludeskrivning – en konsekvens af internationaliseringen?

I en artikel med overskriften ‘Globaliseringen øger snyd på universiteterne’ i dagbladet *Information* (Richter 2007) kan man læse, at internettet og internationaliseringen har skruet op for plagiering blandt de studerende. Fx udtaler studiechef Per Andersen på SDU, at ‘Den akademiske skik og brug i Danmark er helt anderledes end i Spanien. Når vi har snakket med de internationale studerende i forbindelse med snyd, så siger de ofte, at de bare har gjort det, de plejer, og skrevet direkte af efter underviserens noter’. Studieleder Erling Nielsen fra Økonomisk Institut, KU, tilføjer: ‘Specielt de udenlandske studerende uden for Europa har en helt anden tilgang til, hvad der er snyd, end vi har’ (Richter 2007). I den samme artikel udtaler den britiske ekspert i plagiering, Jude Carroll, at hun regner med, at ca. 10 procent af alle studenteropgaver rummer et element af plagiering. Jeg mener, at tallet er højere, men det kræver en omdefinering af vores traditionelle opfattelse af plagiering som bevidst snyd.

Det er korrekt, at visse læringsstrategier i visse kulturer traditionelt har betonet gentagelsen, imitationen og udenadslæren, fx den konfucianske kinesiske kultur (Matalene 1985: 803), og det er korrekt, at visse lande praktiserer den audiolingvale fremmedsprogsindlæring med masser af mekaniske gentagelser og indøvelse af grammatik, *say after me*, som fx nogle romanske lande. Men disse læringsstrategier indebærer, som Per Andersen også pointerer, et åbent og redeligt forhold til det at kopiere visdomsordene. Der er intet fordækt i det, for det anses for en naturlig vej mod større indsigt og større effektivitet, og derfor er det problematisk samtidig at høre nogle danske universitetslærere beklage sig i krogene over, at de internationale studerende er så dovne, inkompetente og tilbagestående, at de kun kan plagiere.

Plagiering på universiteterne er et komplekst begreb, der inkluderer mange faktorer lige fra informationsteknologiens vidunderlige verden som kilde til viden til postmoderne intertekstualitetsdebatter og til beherskelsen af de svære skriveprocesser, der gerne skulle føre til en videnskabelig, transparent brug af kilder. Det vidner fx den voksende forskning i disciplinen ‘English for Academic Purposes’ og mange britiske og amerikanske universitetshjemmesider om (se fx ‘Plagiarism Advice’ på <http://www.jiscpas.ac.uk/wp/index.php> eller Leeds University’s hjemmeside om plagiering på <http://www.lts.leeds.ac.uk/plagiarism/>). Men slår man ordet ‘plagiat’ op i fx Politikens *Nudansk Ordbog* (2000), finder vi ‘en efterligning, især af en kunst-

ners el. forfatters værker, under foregivende af, at arbejdet er selvstændigt og originalt'. Og i en tilsvarende klassisk engelsk-engelsk ordbog som fx *Oxford Advanced Learner's Dictionary* (2000), som mange danske og internationale studerende må formodes at have haft fingrene i på et eller andet tidspunkt, defineres 'plagiarise' som 'to copy another person's ideas, words or work and pretend that they are your own'. Begge ordbøger lægger vægt på *intentionen* om at efterligne og *bevidst* foregive, at et produkt er ens eget, selvom det ikke er det. Vi finder intet om *utilsigtet* plagiering: den form for plagiering, som jeg med denne artikel hævder, er et omfangsrigt, men hidtil lidet berørt problem i diskussionen af opgaver på engelsk som fremmedsprog på vores internationale uddannelser. Deraf begrebet 'kludeskrivning', som jeg vil definere og diskutere i det følgende.

Udtrykket stammer fra Rebecca Moore Howards arbejder om plagiering blandt internationale studerende (1993; 2001), hvor 'patchwriting', der tydeligvis er en hybrid mellem 'patchwork' og 'writing', beskrives som en form for kildeafhængig skrivning, hvor den ikke-engelsktalende studerendes stemme smelter sammen med den engelsktalende stemme i den anvendte kilde i passager i den studerendes tekst bestående af 'lapper' af kopieret tekst, ord og fraser, sat sammen på anden vis, enten med ord-for-ord synonymmer, ændrede grammatiske strukturer og/eller direkte kopier fra originalens formuleringer. Begrundelsen kan ifølge Howard være en af de to følgende:

[...] usikker læseforståelse: den studerende kan ikke helt forstå det, hun læser, og kan derfor ikke finde andre måder at sige noget om indholdet på. Eller den studerende kan godt forstå indholdet, men har svært ved at forstå diskussionen. Hun blander sin egen stemme med den i kilden og danner derved en pastiche, der giver hende en følelse af umiddelbar kontrol (Howard 2001: 1)<sup>1</sup>.

'Kludeskrivning' kan dermed karakteriseres som et typisk og legitimt begynderstadium i den akademiske engelske skrivnings svære disciplin. Den studerende er ikke i stand til at formulere massivt gennemførte væg-til-væg tæpper af flydende engelsk, men må i forskellige grader af bevidsthed om egne svagheder nøjes med at sammenflikke et kludetæppe af sprogligt set uens lapper og quilte dem med manglende eller mangelfulde henvisninger, som den vakse underviser enten mere eller mindre hoverende kan trevle op for øjnene af den uforstående studerende, eller også, som det oftest er tilfældet i Diane Pecoraris seneste undersøgelser, bliver det rent faktisk aldrig opdaget. Og så får vi aldrig taget fat om problemet og lært de unge mennesker at bruge deres egne stemmer, at parafrasere og bruge kilderne på en gennemsigtig måde.

I bogen *Academic Writing and Plagiarism: A Linguistic Analysis* (2008) undersøger Pecorari 17 værker på speciale- og ph.d.-niveau skrevet af ikke-engelsktalende studerende på tre britiske universiteter. Hun sammenligner de kapitler, der gennemgår feltets litteratur, med originalkilderne og opdager, hvor udbredt 'kludeskriv-

ning' er overalt. Det kan illustreres i dette eksempel, hvor understregningerne viser et direkte sammenfald mellem to tekster:

In teaching non-native speakers, teachers might introduce new vocabulary which learners already know its [*sic*] cultural and linguistic background knowledge (Taylor, 1990: 6). (En studerendes tekst).

In teaching non-native speakers, then, we might introduce new vocabulary into the context of what our learners already know, culturally as well as linguistically. (Originalteksten fra Taylor, 1990, citeret i Pecorari 2008: 130).

Det fremgår ikke tydeligt i den studerendes tekst, at formuleringerne tilhører Taylor, da de i så fald skulle være sat i citationstegn.

Et andet, mere skjult eksempel er dette uddrag fra en anden studerendes tekst:

Metaphor is for most people a feature of extraordinary rather than ordinary language. According to Lakoff and Johnson (1980: 3) metaphor is typically viewed as a characteristic of language alone, a matter of words rather than thought or action. For this reason, most people think they can get along perfectly well without metaphor.

Som læser forventer man, at den første linje udtrykker den studerendes egen vurdering, og at teksten efter henvisningen er en fyldestgørende omformulering af, hvad Lakoff og Johnson mener om den sag på side 3 i deres bog. Det er imidlertid ikke tilfældet. Dette er den originale tekst fra Lakoff og Johnson, hvor understregningerne viser, hvad der er identisk med den studerendes tekst:

Metaphor is for most people a device of the poetic imagination and the rhetorical flourish – a matter of extraordinary rather than ordinary language. Moreover, metaphor is typically viewed as characteristic of language alone, a matter of words rather than thought or action. For this reason, most people think they can get along perfectly well without metaphor. (Originalteksten fra Lakoff og Johnson citeret i Pecorari 2008: 75).

Det står klart, at *hele* uddraget fra den studerendes opgave er et stykværk af mere eller mindre direkte bidder fra kilden uden en tydelig angivelse af, hvem der siger hvad og hvornår.<sup>2</sup>

I en række efterfølgende interview med de studerende blev det åbenlyst for Pecorari, at de 17 studerende på højt niveau ikke havde haft til hensigt at snyde eller stjæle hverken ideer eller kildernes sproglige formuleringer. De studerende fremlagde på egen opfordring åbent og ærligt, hvordan de havde brugt kilderne, uden at det på noget tidspunkt faldt dem ind, at de havde bevæget sig i en gråzone, hvor de ville kunne være blevet anklaget for plagiering. Det er dermed Pecoraris kon-

klusion, at den tilsigtede plagiering, vi taler så meget om, ikke kan være den mest udbredte forsømmelse, men derimod den utilsigtede. Og derfor vurderer jeg, at Jude Carrolls bud på 10 procents plagiering i alle studenteropgaver må være lavt sat. Hvis Pecoraris undersøgelse åbenbarer denne udbredte tendens på speciale- og ph.d.-niveauet, hvordan ser det så ikke ud på BA-niveauet?

Som jeg anfører i titlen på denne artikel, så er det værd at overveje, om denne kludetæppeteknik mon ikke bliver mere og mere fremherskende i takt med intensiveringen af internationaliseringen. 'Patchwriting' er en skriveteknisk lappeløsning, der forslår som en skrædder i helvede, for nu at blive i terminologien, men ikke desto mindre er den et nødvendigt trin mod mere fuldkommen beherskelse af det skriftlige fremmedsprog, her engelsk. Som fremmedsprogspædagogen Diane Schmitt så tankevækkende siger: 'Language acquisition is not about creatively developing one's own idiosyncratic method of speaking or writing; rather, it is about learning to use the conventionalised language of the community one finds oneself in and learning to appropriate others' language to establish group membership' (Schmitt 2006: 68).

Det er dermed afgørende, at der i takt med internationaliseringens indtog sættes ind med kvalificeret undervisning og vejledning i akademisk engelsk skrivning – og ikke mindst læsning, som Howard anførte. Ikke kun for at udvikle og forbedre de internationale studerendes engelske sprog, men også for at komme myten om de dovne og umulige studerende til livs. Det er ikke min mening at forklejne de reelt påviselige sager om bevidst snyd og bedrag, men undervisere og beslutningstagere bør efter min mening i langt højere grad indføres i de komplekse sproglig-kulturelle læringsprocesser, de udenlandske studerende kommer med i bagagen og gennemgår i løbet af et ophold i Danmark.

Men det gælder så sandelig også de danske studerende, der vælger en international linje. Mine igangværende analyser af danske og internationale BA-studerendes engelsksprogede resuméer af en og samme engelsksprogede tekst viser de samme tendenser som i Pecoraris undersøgelse. Jeg offentliggør først resultaterne på et senere tidspunkt, men mønstret er klart: de danske studerende er lige så flittige kludeskrivere på fremmedsproget som de udenlandske studerende, og de er lige så lidt vidende om det problematiske i det som deres udenlandske kammerater.

Hvordan sikrer vi så bedst, at de studerende ikke kommer til at begå utilsigtet plagiering? Som jeg ser det, er det nødvendigt for både skrivevejledere og underviserne ude på fagene at (gen)introducere hele videnskabens formål for de studerende, nemlig videnstransformeringen. De studerende skal forstå, at det ikke er muligt at udvikle og skabe ny valid viden, hvis ikke man kan følge dokumentationsvævnningens anvendte kilder tråd for tråd, sting for sting, og det gennem den studerendes selvstændige stemme. Hele transparensbegrebet bør defineres og diskuteres med de studerende, og det samme gælder en grundig gennemgang af kildehenvisningens

måske nok lidt kedelige kunst. Den forsømmes ofte på bekostning af analysens og abstraktionens finere kunst.

Jeg ser det som en præventiv vej frem at gøre disse ting klart for de studerende frem for at fare frem med bål og brand om plagieringens kriminelle fordærv og udsende trusler om dumpning eller bortvisning, hvis de studerende formaster sig til at copy-paste uden citater og henvisninger. Og dette videnskabens så ypperste formål at skabe ny viden skal naturligvis følges op af en sproglig forståelse for den komplekse, men nødvendige akademiske intertekstualitet: at akademiske tekster bygger på andre tekster, der bygger på andre tekster osv. som en definerende del af den akademiske genre. Denne flerstemmighed skal ideelt set fremstå krystallklart i den studerendes opgave og ikke skjules i et slidt kludetæppe af ubestemmelige rester af lånte fjer. Hvis vi ikke tager fat om disse ting på de internationale uddannelser, bliver kludeskrivning en sørgelig konsekvens af internationaliseringen.

## Noter

- 1 Citatet er oversat fra: '[...] uneven reading comprehension: the student doesn't fully understand what she is reading and thus can't frame alternative ways for talking about its ideas. Or the student understands what she is reading but is new to the discourse. She merges her voice with that of the source to create a pastiche over which she exercises a new-found control' (Howard 2001: 1).
- 2 Jeg er taknemmelig for fremhævelsen af dette eksempel i Diane Pecoraris indlæg på engelskuddannelsernes konference på Røsnæs Kursuscenter d. 19. august 2009.

## Litteratur

- Howard, Rebecca Moore (1993): "A plagiarism penitence". I: *Journal of Teaching Writing*, 11(2), 1993, 233-45.
- Howard, Rebecca Moore, 2001, 17. marts, 'Plagiarism: What should a teacher do?' The Conference on College Composition and Communication, Denver, Colorado. <http://wrt-howard.syr.edu/Papers/CCCC2001.html>
- Matalene, Carolyn (1985): "Contrastive rhetoric: An American writing teacher in China". *College English*, 47, 1985, 789-807.
- Pecorari, Diane (2008): *Academic Writing and Plagiarism: A Linguistic Analysis*. London og New York: Continuum.
- Richter, Lise, 2007, 2.9., 'Globaliseringen øger snyd på universiteterne'. I: *Information*, <http://www.information.dk/145414>
- Schmitt, Diane (2006): "Writing in the international classroom". I: Jude Carroll og Janette Ryan (red.), *Teaching International Students: Improving learning for all*. London og New York: Routledge, 63-74.